

SPES NON CONFUNDIT

บรรดาผู้จาริก
แสวง
ความหวัง

20 บทเรียน CCP โอกาสปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025

โดย ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลราชบุรี

บทเรียนที่ 11

เครื่องหมายแห่งความหวัง ของบรรดาผู้สูงอายุ

จุดประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียน

1. รู้และเข้าใจสภาพของบรรดาผู้สูงอายุ ที่มักถูกมองข้ามและถูกทอดทิ้ง
2. ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุ ที่มีประสบการณ์ชีวิตที่ล้ำค่า เป็นแหล่งปรีชาญาณของครอบครัวและสังคม
3. เป็นเครื่องหมายของความหวังให้แก่บรรดาผู้สูงอายุ โดยดูแลเอาใจใส่ ให้ความสำคัญและไม่ทอดทิ้งพวกเขา

กิจกรรม

ชมคลิป “Lost Letter-จดหมายผิดบ้าน” (17.45 นาที)

ดูและดาวน์โหลดที่ <https://www.youtube.com/watch?v=YYCX9KDLX2o>

- อุปกรณ์
1. คลิปจาก Youtube	2. TV หรือเครื่องฉายโปรเจกเตอร์
3. Notebook หรือเครื่องเล่นไฟลัวดีโอ	4. ลำโพงขยายเสียง

ดำเนินการ

1. เปิดคลิป “Lost Letter-จดหมายผิดบ้าน” ให้ผู้เรียนดู
2. ให้ผู้เรียนพยายามสังเกตและจดจำเรื่องราวที่เกิดขึ้นในคลิปนี้ให้ได้มากที่สุด หลังจบคลิปมีการถามคำถามและให้รางวัล

วิเคราะห์ ผู้สอนสนทนากับผู้เรียน

1. จากคลิปนี้ มีใครบ้างที่เราจดจำได้ (คุณยาย, แม่และลูกสาว, ผู้หญิงที่อยู่บ้านคนเดียว)
 2. มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง หรือใครจดจำเหตุการณ์อะไรบ้าง (ให้ผู้เรียนช่วยกันตอบ)
- * คุณยายกำลังนั่งเขียนจดหมายอยู่บนบ้าน แม่และลูกสาวข้างบ้านแวะมาทักทาย พูดคุยและนำบัวลอยมาให้
 - * คุณยายพูดกับรูปถ่ายของสามี ที่เสียชีวิตไปแล้ว * คุณยายเปิดกล่องและนำรูปผู้หญิงคนหนึ่งออกมาดู
 - * ผู้หญิงวัยรุ่นอยู่บ้านคนเดียวเดินออกมาดูและเปิดกล่องจดหมายหน้าบ้าน และนำเอาเข้าในบ้าน
 - * คุณยายนั่งถักไหมพรม * หญิงสาวนั่งอยู่ต่อหน้าภาพถ่ายของแม่ ว่าชื่อกับข้าวของโปรดของแม่มาด้วย
 - * หญิงสาวคนนั้นชื่อ “เจน” และอ่านจดหมายของคุณยาย เริ่มส่งสารคุณยายที่สายตาเริ่มไม่ดี
 - * เจนส่งแว่นตาไปให้คุณยาย * คุณยายส่งผ้าพันคอมาให้เจน
 - * เจนเริ่มกังวลเมื่อไม่ได้รับจดหมายจากคุณยายที่หายไป 2-3 วัน
 - * เมื่อเจนรู้ว่าคุณยายไม่สบายหนัก ก็เลยออกเดินทางไปตามหาจากเลขที่บ้านในจดหมาย และจากการถามหาคนแถวนั้น ด้วยรูปถ่ายที่คุณยายส่งให้เจนดู เป็นรูปสมัยที่คุณยายถ่ายกับลูกสาว
 - * เจนขึ้นไปหาคุณยายบนบ้าน และคุณยายก็ค่อย ๆ กลับไป (เสียชีวิต) ฯลฯ

3. ใครพอจะสรุปเรื่องนี้ได้บ้าง (คุณยายซื้อยายศรี อยู่ตัวคนเดียว เนื่องจากสามีและลูกสาวตายไปนานแล้ว ยายรักลูกมากและเข้าใจว่าลูกสาวยังไม่ตาย แค้นไปทำงานนอกบ้าน ยายเขียนจดหมายอย่างสม่ำเสมอถึงลูกสาว เรารู้เพราะตอนที่ยายพูดกับภาพสามีว่า ช่วงนี้ลูกไม่ตอบจดหมายและไม่กลับมาหาเลย คิดถึงลูก

เจนที่ย้ายเข้ามาอยู่บ้านหลังนั้น ซึ่งเดาว่าเป็นบ้านหลังเก่าของลูกสาวยาย จึงได้รับจดหมายจากยายอยู่เรื่อย ๆ เมื่อได้อ่านบ่อย ๆ เกิดเป็นความสงสัย จึงได้เขียนจดหมายตอบกลับไปมา กลายเป็นความผูกพันแม่ไม่ได้พบกัน เพราะเจนรู้สึกว่ายายมีอะไรหลายอย่างเหมือนแม่ของตนที่เสียชีวิตไปแล้ว แล้วยังกลัวว่าพันคอให้เหมือนที่แม่เคยรักให้เจนด้วย เมื่อเจนรับรู้จากจดหมายฉบับล่าสุดว่าคุณยายไม่สบายหนักมาก อยากพบลูกสาวเป็นครั้งสุดท้าย เจนจึงรีบเดินทางไปหาคุณยายก่อนสิ้นลม ซึ่งคุณยายก็ยังเข้าใจว่าเจนเป็นลูกสาวของตน)

4. ในเรื่องนี้มีคนใจดีกี่คน มีใครบ้าง เรารู้อย่างไรว่าพวกเขาเป็นคนใจดี

* แม่ลูก 2 คนข้างบ้านที่แหวะมาทักทายคุณยายอยู่บ่อย ๆ จากแรกได้นำบัวลอยมาให้ และคุณยายได้พูดว่า 2 คนนั้นแบ่งของกินของใช้ให้ตลอดตั้งแต่ที่สามีคุณยายยังอยู่

* เจน หลิงวัยรุ่นที่แม้จะไม่ใช้ลูกหลาน แต่เขาใส่ใจ ห่วงใย สงสาร ซึ่งเขาจะไม่อ่านจดหมายก็ได้ ทิ้งไปก็ได้ แต่เมื่อเปิดอ่านไปเรื่อย ๆ ทำให้เขาเกิดความผูกพัน อาจเป็นเพราะเขาเองก็อยู่ตัวคนเดียว เพราะแม่เสียชีวิตไปแล้ว)

5. ใครบ้างที่เคยทำแบบคนใจดีในคลิปนี้ ทำแล้วรู้สึกอย่างไร (ให้ผู้เรียนแบ่งปัน)

6. จากคลิปที่ดูจบไป ประทับใจหรือได้ข้อคิดอะไรบ้าง (ให้ผู้เรียนแบ่งปัน)

สรุป เรากำลังอยู่ในสังคมที่มีผู้สูงอายุเป็นส่วนใหญ่ เป็นวัยที่หลายคนมองข้าม เพราะดูเหมือนเป็นภาระทำงานก็ไม่ได้ ความจำก็ไม่ได้ แต่ก่อนที่จะพวกเขาก็เป็นผู้สูงอายุ พวกเขาที่เคยดำเนินชีวิตเช่นวัยรุ่นหนุ่มสาวมาก่อน เคยสร้างประโยชน์และเป็นที่พึ่งพิงของคนในครอบครัว เป็นผู้ให้กำเนิด ให้คำแนะนำและเป็นที่มั่นคุ้มภัยยามคนในครอบครัวเกิดปัญหาในชีวิต หากในครอบครัว หรือในสังคมของเรามีผู้สูงอายุอยู่ด้วยกัน ก็ขอให้เราให้ความสำคัญและช่วยเหลือดูแลท่านเหมือนกับในคลิปที่เราได้ชมไป

คำสอน

1. หากใครติดตาม**เพลงรังโดอาร์** เราจะคุ้นเคยและได้ยินชื่อ “คุณย่ากระต่าย” กันมาบ้าง ปัจจุบันเรามีผู้ติดตามจำนวน 1.7 แสนคน คุณย่ากระต่ายเป็นผู้สูงวัยที่น่ารัก สดใส แข็งแรง และทำกิจกรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ ที่ลำคัมมีหลาน ๆ ที่คอยผลัดเปลี่ยนกันมาดูแล มาชวนทำกิจกรรมสนุก ๆ ตามกระแสที่เป็นไวรัลอยู่เนื่อง ๆ แต่คุณย่าก็เชื่อว่าตามใจหลานไปซะทุกอย่าง เพราะเมื่อถึงขั้นต้องสอน อบรม คุณย่าก็ไม่รอช้าที่จะพูด จะเตือน ด้วยถ้อยคำที่ดูอบอุ่นแต่จริงจัง และบางทีหลาน ๆ ก็แกล้งคุณย่าจนทำให้เห็นความน่ารักอยู่เรื่อย ๆ ทำให้เห็นว่าครอบครัวมีส่วนสำคัญต่อการดูแลใส่ใจกันและกัน ซึ่งก็เกี่ยวเนื่องกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ด้วย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องฐานะการเงิน อาชีพของสมาชิกในบ้าน เวลาที่มีให้กัน ทำให้ครอบครัวของคุณย่ากระต่ายเป็นความน่ารักสดใส ที่แม้จะมีความต่างของวัยแต่ก็ใช้ชีวิตร่วมกันด้วยความสุข เชื่อว่ายังมีอีกหลายครอบครัวที่ดูแลกันและกันอย่างดีเพียงแต่ไม่ได้ออกสื่อ แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่ายังมีอีกหลายครอบครัวเช่นกัน ที่ผู้สูงอายุถูกละเลย ถูกทอดทิ้ง ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ตามที่ควรจะได้รับ

2. พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงให้ความสำคัญกับคนทุกกลุ่ม ทุกวัย ในสมณโองการปีศักดิ์สิทธิ์แห่งความหวัง ค.ศ. 2025 พระองค์ทรงกล่าวถึงบรรดาผู้สูงอายุที่ใคร ๆ อาจหลงลืมและละเลยไว้ด้วยว่า “บรรดาผู้สูงอายุที่บ่อยครั้งรู้สึกโดดเดี่ยว

และถูกทอดทิ้ง ก็เป็นเครื่องหมายแห่งความหวังได้เช่นกัน พวกท่านได้รับการยกย่องว่ามีทรัพย์สินสมบัติอันล้ำค่า ด้วยประสบการณ์ชีวิต ปรีชาญาณที่สั่งสมไว้ และความร่วมมือที่พวกท่านยังสามารถทำได้ จึงเป็นหน้าที่ของชุมชนคริสตชนและสังคม ที่ต้องร่วมมือกันในการเสริมสร้างพันธสัญญาระหว่างชนหลายรุ่น ในที่นี้ข้าพเจ้าขอกล่าวถึงรุ่นปู่ย่าตายาย ซึ่งเป็นตัวแทนของการส่งต่อความเชื่อและปรีชาญาณสู่คนรุ่นใหม่ ขอให้พวกท่านได้รับการคำนึงจากความกตัญญู และความรักของบรรดาลูกหลาน ซึ่งจะช่วยให้คุณหลานค้นพบรากเหง้าของพวกเขา และเป็นที่มาของความเข้าใจและกำลังใจสำหรับพวกเขา” (Spes Non Confundit 14)

3. ในปี ค.ศ. 2021 ในสมณสมัยของพระองค์ ทรงประกาศให้วันอาทิตย์สุดท้ายของเดือนกรกฎาคม เป็น “วันอาทิตย์เฉลิมฉลองวันปู่ย่าตายายและผู้สูงอายุ” เพื่อระลึกถึงบทบาทสำคัญของผู้สูงอายุในพระศาสนจักรและในชีวิตคริสตชน ซึ่งใกล้เคียงกับ “วันฉลองนักบุญยออาคิมและนักบุญอันนา” ในฐานะคุณตาคุณยายของพระเยซูเจ้า ที่ทำการฉลองในวันที่ 26 กรกฎาคมของทุกปี และท่านทั้งสองเป็นแบบอย่างของบรรดาปู่ย่าตายายและผู้อาวุโสคริสตชน พระสันตะปาปาฟรังซิสตรัสไว้ว่า “ผู้สูงอายุไม่ใช่เพียงผู้ที่ผ่านกาลเวลา แต่คือผู้พิทักษ์รากฐาน ผู้มีภารกิจในการถ่ายทอดความฝัน ความหวัง และความศรัทธา” (สาสน์ในปี 2021)

โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ๆ ในการกำหนดให้มีการฉลองวันปฐมาตายและผู้สูงอายุนี้ คือ

- 1) ย้ำถึงคุณค่าแห่งผู้สูงอายุ ที่เป็น “รากฐานทางความเชื่อ” ของครอบครัวและพระศาสนจักร
- 2) เชิดชูบทบาทของปฐมาตาย ผู้ถ่ายทอดความเชื่อจากรุ่นสู่รุ่น
- 3) ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างคนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ ตามแนวคิดของ Synodality “ขึ้นดาดิดี”
- 4) ให้กำลังใจแก่ผู้สูงอายุ ที่อาจรู้สึกโดดเดี่ยว หรือถูกกลืนเลือนในสังคมยุคปัจจุบัน
- 5) ส่งเสริมการจาริกทางจิตใจ ให้ผู้สูงวัยตระหนักถึงบทบาทของตนในพันธกิจของพระเจ้า

4. ด้วยอายุและสภาพร่างกายที่ค่อย ๆ ถดถอยลงตามความสูงวัยของพวกท่าน อาจไปวัดร่วมมิสซาไม่ค่อยไหว หรือร่วมกิจกรรมกับทางวัดหรือชุมชนได้น้อยลง แต่หากสังเกต เราจะเห็นและสัมผัสได้ว่ายามว่าง มือของท่านยังถือสายประคำอยู่เสมอ ยังสวดภาวนาให้กับลูกหลาน ให้กับคนในครอบครัว นี่เป็นวิธีส่งต่อและรักษาความเชื่อของครอบครัวในรูปแบบหนึ่งของผู้สูงวัยที่มีต่อเรา เชิญชวนเราในฐานะคริสตชนคนรุ่นใหม่ให้ทำในสิ่งที่สามารถทำได้เพื่อเป็นแสงแห่งหวังสำหรับบรรดาผู้สูงอายุ ดังเช่น **แม่ลูก 2 คนในคลิป**ที่แบ่งปัน ห่วงใย ถามไถ่คุณยาย แม้ไม่ใช่คนในครอบครัว หรือ **เจน** ที่ในความเป็นจริงไม่ต้องสนใจก็ได้ แต่สิ่งเล็กน้อยที่เจนทำ ได้ทำให้ผู้สูงอายุคนหนึ่งกลับมามีชีวิตชีวา มีความสุข มีกำลังใจที่จะดำเนินชีวิตและเห็นคุณค่าของตน ซึ่งเราอาจไม่ต้องมองหาไกล เพียงเริ่มจากผู้สูงอายุในครอบครัว ปฐมาตายของเรา โดยให้การดูแลเอาใจใส่ ถามไถ่ ชวนคุย ไม่แสดงท่าทีหงุดหงิดหรือรำคาญต่อท่าน มอบความรัก ความห่วงใยในขณะที่ท่านยังอยู่บนโลกนี้ เพื่อให้ชีวิตช่วงสุดท้ายของท่าน เป็นช่วงที่ล้ำค่าและมีความสุข

“ถ้าผู้ใดไม่เอาใจใส่ดูแลญาติพี่น้องของตน โดยเฉพาะคนที่อยู่ในบ้านเดียวกัน ก็เท่ากับว่าได้ปฏิเสธความเชื่อและเลวยิ่งกว่าผู้ไม่มีความเชื่อเสียอีก” (1 ทธ. 5:8)

ก. ข้อควรจำ

1. ปู่ย่าตายาย เป็นตัวแทนของการส่งต่อความเชื่อและปรีชาญาณสู่คนรุ่นใหม่ ขอให้พวกท่านได้รับการคำจูนจากความรักและความกตัญญูและความรักของบรรดาลูกหลาน
2. พระสันตะปาปาฟรังซิส ทรงประกาศให้วันอาทิตย์สุดท้ายของเดือนกรกฎาคม เป็น “วันอาทิตย์เฉลิมฉลอง วันปู่ย่า ตายาย และผู้สูงอายุ”
3. วันฉลองนักบุญยอฮากิมและนักบุญอันนา ตรงกับวันที่ 26 กรกฎาคมของทุกปี ท่านทั้งสองเป็นแบบอย่างของบรรดาปู่ย่าตายายและผู้อาวุโสคริสตชน
4. การสวดภาวนาให้กับลูกหลานให้กับคนในครอบครัว เป็นวิธีส่งต่อและรักษาความเชื่อของครอบครัวในรูปแบบหนึ่งของผู้สูงวัยที่มีต่อเรา
5. ถ้าผู้ใดไม่เอาใจใส่ดูแลญาติพี่น้องของตน โดยเฉพาะคนที่อยู่ในบ้านเดียวกัน ก็เท่ากับว่าได้ปฏิเสธความเชื่อและเลวยิ่งกว่าผู้ไม่มีความเชื่อเสียอีก (1 ทธ. 5:8)
6. ให้เราเริ่มจากผู้สูงอายุในครอบครัว ปู่ย่าตายายของเรา โดยให้การดูแลเอาใจใส่ ถามไถ่ ชวนคุย ไม่แสดงท่าทีหงุดหงิดหรือรำคาญต่อท่าน

ข. กิจกรรม ส่งต่อความรัก

อุปกรณ์ 1. ใบงาน ส่งต่อความรัก หน้า 71 2. ดินสอ/ปากกา 3. สีไม้/สีเมจิก

ดำเนินการ

1. ให้ผู้เรียนเขียนคำภาวนา เพื่อขอบคุณหรือให้กำลังใจคุณตาคุณยายที่บ้าน 1 ฉบับ และตกแต่งให้สวยงาม
2. หากที่บ้านไม่มีผู้สูงอายุ ให้ผู้เรียนเขียนและมอบให้กับปู่ย่าตายายของเพื่อนในห้องก็ได้

ค. การบ้าน

1. กลับไปเล่าเรื่องราวในคลิป Lost Letter-จดหมายผิดบ้านให้ผู้ปกครองฟัง รวมทั้งข้อคิดที่ได้จากการดูคลิปก่อน
2. ให้ผู้เรียนกลับไปเขียนคำภาวนา ในใบงานที่ผู้สอนแจกให้อีก 1 แผ่นและตกแต่งให้สวยงาม เพื่อให้กำลังใจปู่ย่า-ตายาย ที่อยู่ในบ้านพักผู้สูงอายุในเขตวัด ชุมชน หรือในสังคมของพวกเรา อาจให้ผู้ปกครองช่วยกันคิดว่าจะภาวนาว่าอะไรบ้าง และตรวจทานคำภาวนาที่ผู้เรียนเขียน ก่อนนำมาส่งผู้สอนเพื่อนำส่งไปยังบ้านพักผู้สูงอายุในเขตวัด ชุมชน หรือในสังคมของเรต่อไป

3. ชวนครอบครัว

- สวดภาวนาร่วมกัน และไปร่วมมิสซาในวันอาทิตย์
 - * ขอมิสซาพิเศษเพื่ออุทิศแด่ดวงวิญญาณของปู่ย่าตายายของเราที่ได้ล่วงลับไปแล้ว
 - * ขอมิสซาสุขสำราญสำหรับปู่ย่าตายายที่ยังมีชีวิตอยู่ หากพาผู้สูงอายุในบ้านไปร่วมด้วยก็จะเป็นการดี
- ไปเยี่ยมผู้สูงอายุที่ยากจน ที่อยู่คนเดียว ไม่มีคนดูแล ในบริเวณใกล้ ๆ บ้านเราหรือในชุมชน นำอาหาร ขนมของใช้ที่จำเป็นไปให้ท่าน
- ไปเยี่ยมคนชราที่บ้านพักผู้สูงอายุ ที่อยู่ในความดูแลของคณะนักบวช องค์กรหรือหน่วยงานคาทอลิก รวมถึงที่อื่น ๆ ตามสะดวก

ใบงานส่งต่อความรัก

คำภาวนาของหนู

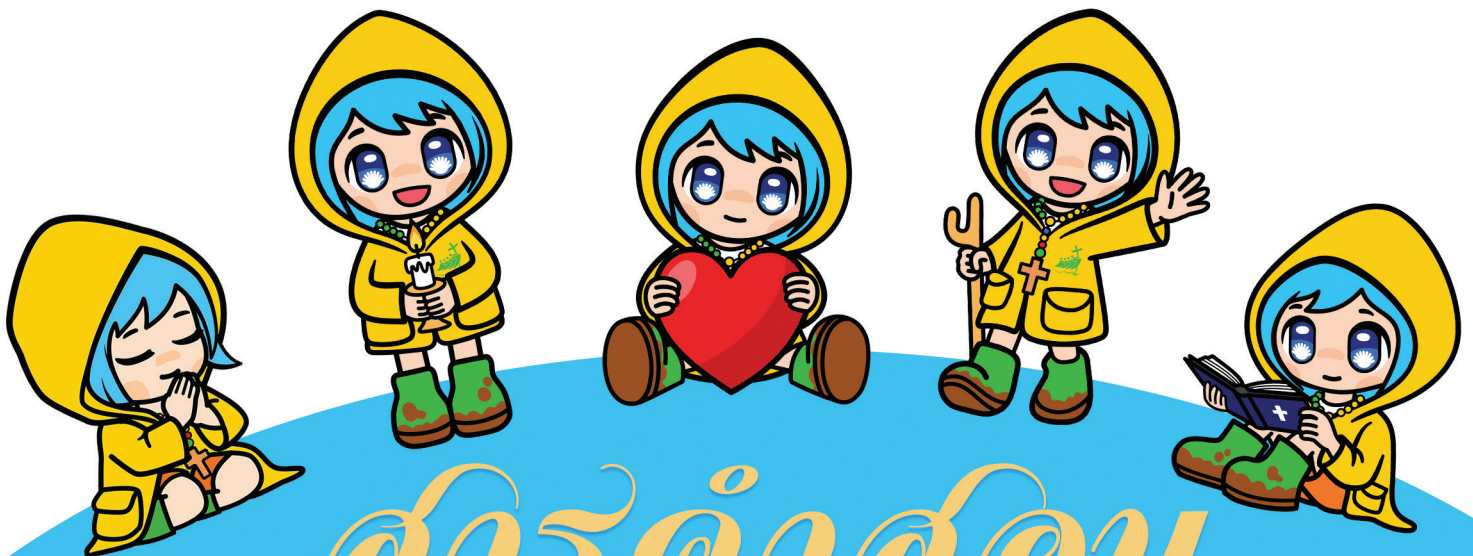
ข้าแต่ท่านนักบุญยออาคิมและนักบุญอันนา ช่วยวิงวอนเทอญ

คำภาวนาของหนู

ข้าแต่ท่านนักบุญยออาคิมและนักบุญอันนา ช่วยวิงวอนเทอญ

“ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง”
(สย. 5:5)

ดาวดำน

สารคำสอน ปีที่ 31 ฉบับที่ 184 ปีการศึกษา 2568/2025